

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Notæ In Notas Willelmi Wendrockii Ad Ludovici Montaltii Litteras, Et In Disquisitiones Pauli Irenæi Inustæ

Fabri, Honoré

Coloniæ, 1659

Sectio V. De duobus erroneis consecrariis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39536

dendum est. In rebus moralibus & casibus conscientia, si quid difficultatis sentias, quem consulēs? quemlibet, inquires, modò non Jesuitam, aut Casuistam; id est, modò non peritum. Quod denique de sancto illo tremore Sanctorum subnectis, reverà accipio: est enim, quòd homo Deum timeat, & valde sollicitus vivat: inter hostes vivit, cur non timeat? domi & foris inimicos habet, de quo jam supra. At dubium excutiat, necesse est, ut hic & nunc benè agat: quisquis enim dubitat, ne actio aliqua ex objecto, ut ajunt, mala sit; haud dubiè peccat, si eam elicit. Hæc tamen glutis Willelme, & trepidas & alios trepidare vis, ubi non est timendi locus; audax verò & intrepidus prodis, cum te timor continere deberet.

S E C T I O V.

De duobus erroneis consuetariis.

S. I.

Primum refellitur.

CAsuistæ, inquis, docent, ex opinione probabili, quam quis falsam putet, eidem licere dare consilium, ut Layman, Vasquez, Sanchez; quod sanè absurdum, nefandum, & impium est. * Si diceres, tibi absurdum, & impium videri, cum absurdis & Heterodoxis hominibus multa impia & absurda videantur, quæ tamen rationi consentanea, & sancta esse constat, utcumque tolerari posses; sed quod ita esse, impudenter clames, quis, amabo, ferat? sed

* Pag. 94. 95. 96.

amicos

amicos & fœderatos vestros imitaris, qui absurdum putant, Corpus Christi re ipsa in Sacramento Eucharistiæ esse; & impium, sanctos colere, vereri sacras imagines. At quæso te, si aliqua D. Thomæ sententia alicui falsa videatur, saltem ita sibi persuadeat, quantumvis temerè, ut voles, nihil moror; nunquid alteri, à quo hac de re consulitur, indicare poterit, immò debet, se quidem talem opinionem falsam reputare, nec sibi fas esse eam sequi, eandem tamen à S. Thoma doceri, ut probabilem; ac proindè talem esse, quam turdò sequi possit, tanta nixus auctoritate, quisquis eam certò falsam non reputat. Quid, quæso, in hac doctrina blasphemum? quid impium?

Quod autem Vasques nolit, ut quisquam obliget consulentem ad restitutionem, vel aliud simile, juxta probabilem sententiam alterius Doctoris, quam falsam ipse reputet; vox profectò non est hominis *communissima vitæ Christianæ principia penitus ignorantis.*

* Tibi facilè credent mortalium ignorantissimi: nunquam tamen vel ipsi tyrones in Theologia sibi unquam persuadebunt, Vasques esse hominem ignorantissimum. Laudari à laudato viro bonum est: ab impio, Heterodoxo, hoste acerrimo vituperari etiam laus est. Sed quæso te, quo jure juxta sententiam alterius, quam falsam reputas, quæque ad summum probabilis est, obligabis proximum tuum ad gravissimum illud incommodum? rem acu tetigi. Non vultis Jesuitas consuli, ne vestros errores, hæreses, blasphemias, contumaciam & malas artes, consulentibus aperiant: moralia prætextis, ut Janseniana dogmata obtentu illo defendatis & propagetis. Quod demùm Sanchez auctor sit, ut ii, qui juxta opinionem probabilem consulenti respondent, in scriptis præsertim, significant oppositam etiam probabilem esse; pruden-

ter, ac sincerè factum, sapientissimi quique reputabunt. Cur ergo fugillas? Vis dicam? quia non capis: quia Thomam Sanchez, virum sanè de Theologia Morali bene-meritum carpere voluisti. Vide ne aliquis reponat hoc tritum: *Sus Minervam.*

§. I I.

Secundus error refellitur.

Cuivis licere plures Casuistas consulere, æquum non putas, nisi ad hoc, ut, quod probabilius est, cognoscat & sequatur. * Tuis verbis fidem detrecto, nisi probes id, quod adstruis. Nec enim tenetur quisquam ad probabilius, modò oppositum probabile esse constet. Judicem excipio, cui Resp. vel Princeps id muneris ea lege committit, ut ex probabiliore sententiam ferat; item Ministros Sacramentorum, à quibus probabilem materiam aut formam adhiberi, non vult Ecclesia, quando scilicet certa suppetit; item Medicum, qui, certa medicina rejecta, probabilem adhibere non debet. Igitur, si aliquis minùs probabilem opinionem sequi potest, non video, cur à Doctoribus eam discere non possit; nec enim agitur cupiditate, sed desiderio fugiendi peccatum ducitur, v. g. Vult quis ex pecunia justum lucrum percipere: quid ni à Doctoribus modos illos inquirat, quibus justum lucrum percipi potest? Vult quis dimittere beneficium, at retenta pensione; aut illud cum alio permutare: quid ni à Casuistis, Theologis, Canonistis modum resciat, quo id rectè, licitè & exclusâ simoniâ fiat? sic ergo tuo argumento utor: licet sequi minùs probabilem sententiam, licet igitur inquirere. Sic enim ratiocinaris: non licet amplecti minùs probabilem & minùs

* Pag. 98.

nus tutam, igitur nec indagare: sed falsum est antecedens: nec, ut dicis, * dubia conscientia remanet, cum adsit iudicium practicum certum de honestate actionis. Si certum; igitur omne dubium excludit. Restat unum, cujus te moneam: semper enim minus probabilem opinionem pro minus tuta accipere videris; cum tamen sæpe accidat, ut minus probabilis sit magis tuta: v. g. est minus probabile, immò improbabile: contritionem ad Sacramentum Pœnitentiæ necessariam esse; quis autem neget, tutius esse, adhibere contritionem? est minus probabile matutinas horas Sacrificio Missæ necessariò præmittendas esse; quis neget tutius esse? est minus probabile quempiam admissio peccato, illicò teneri ad Confessionem, quis autem non videt tutius esse? tutius inquam, non ad peccatum excludendum, quod æquè utraque pars excludit, sed ad majorem perfectionem, ad quam non tenemur, actioni conciliandam. Cuncta hæc distinguere debueras, mi homo; sed distinctionis & perspicuitatis impatiens, omnia confundere maluisti, ut sub illis tenebris lateres, & simplicioribus longè faciliùs imponeres.

Quis demum Jesuita, ut temerè affingis, * unquam negavit, diligentiam adhibendam esse, vel fufis ad Deum precibus vel consultis piis Doctisq̃ue hominibus, ad Dei voluntatem cognoscendam, & cœlestelumen implorandum? Doctis inquam & piis, non tamen Portus-regalis inquilinis, quos reverà nec pios, nec doctos esse, omnes Catholici sciunt: nec enim pietas, & vera doctrina cum errore consentiunt. Quod boni & religiosi viri Casuistis parùm, ut dicis, utantur, experientiæ repugnat. Nam religiosæ conscientia homines alios sæpe consulunt, ne vel minimam peccati labem contrahant. Sed consilia à præ-

* Pag. 99. * Pag. 99.

ceptis

ceptis probè distinguenda. Utinam omnes consilia sequerentur! hæc sunt, crede mihi, Jesuitarum vota: sed quod Christus non præcepit, præcipere ipsi minime possunt. Hic porrò Concionatorem agis, & satis pueriliter declamas: eos qui Casuistas consulunt, * ineptè Balaamo comparas, intentas iram Dei, maledictionem comminaris, eò quòd Magistros *prurientes auribus* sibi coacervent. Sed vide, ne in vestros Magistros hæc probè quadrent, qui adeò tersum & exquisitum styli nitorem impensè hæctenus & operosè affectarunt, ut hoc melle, Janseniani venenum erroris, præsertim apud imperitos condirent.

S E C T I O VI.

De Casuistarum auctoritate.

R. Etractas, quæ jam supra de probabili opinione, ad nauseam congeffisti: † nullum Doctorum numerum vis sufficere, ad probabilitatem opinionibus conciliandam, per locum scilicet, ut ajunt, extrinsecum. Times Jansenium vestrum obrui à maxima illa Doctorum turba, qui ejus errores cum Ecclesia damnarunt: hinc illorum auctoritatem elevas. Sed apud Catholicos, maximi semper ponderis fuit; nullius verò apud Heterodoxos. Eo ipso quòd quis aliquam opinionem probabilem censet, statim vis ipsi fieri probabilem. In hoc sæpè ac sæpiùs hallucinaris; cum aliud sit esse probabilem, & aliud talem videri. Sic forsitan error probabilis vobis videtur, qui tamen probabilis non est: neque vos excusat, cum per crassam & voluntariam ignorantiam omninò delinquatis. Quod aliqua opinio nonnullis videatur

F 2

pro-

* Pag. 100. † Pag. 101.